

ת"פ 28921/09/18 - מדינת ישראל נגד משה דדון, אברהם דדון

בתי משפט

ת"פ 28921-09-18

21 אוקטובר 2018

בית המשפט המחוזי ירושלים

לפני כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

1. משה דדון

2. אברהם דדון

הנאשמים

גזר דין

1. נאשם 1 הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב האישום, במסגרת הסדר טיעון, בלקיחת שוחד, עבירה לפי סעיף 290 לחוק העונשין תשל"ז 1977 (להלן: "החוק"); בלקיחת שוחד, עבירה לפי סעיף 290 בצירוף סעיף 29(א) ובצירוף סעיף 34 לחוק; במרמה והפרת אמונים, עבירה לפי סעיף 284 לחוק; בשיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק; ובהפרת הוראה חוקית, עבירה לפי סעיף 287 לחוק.

2. נאשם 2 הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב האישום, במסגרת הסדר טיעון, בלקיחת שוחד, עבירה לפי סעיף 290 בצירוף סעיף 29(א) ובצירוף סעיף 34 לחוק; בשיבוש מהלכי משפט, עבירה לפי סעיף 244 לחוק; ובהפרת הוראה חוקית, עבירה לפי סעיף 287 לחוק.

הסדר הטיעון

3. הצדדים הגיעו להסדר טיעון, אותו הם מבקשים לאשר, כמפורט להלן:

לגבי נאשם 1 - על הנאשם ייגזר עונש מאסר בפועל למשך 47 חודשים, בניכוי ימי מעצרו; 12 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של שלוש שנים, שלא יעבור כל עבירה מסוג פשע בה הורשע; 8 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של שלוש שנים, שלא יעבור כל עבירה מסוג עוון בה הורשע; חילוט בשווי עבירה בסך ₪ 350,000 לטובת אוצר המדינה מתוך התפוסים בתיק; קנס בסך ₪ 100,000 שישולם מתוך הכספים התפוסים במשטרה. כן הוסכם כי העבירות בהן הורשע הנאשם הן עבירות שיש עמן קלון.

הסדר הטיעון כולל הסכמה לפיה הנאשם ישלם שומה בהליך אזרחי בסך ₪ 150,000 בגין אי דיווח על תקבולי השוחד ובגין הכספים שנתפסו בכספת בסך של כמליון ₪. תשלום זה כולל גמר שומות עם מס הכנסה ומע"מ.

לגבי נאשם 2 - על הנאשם ייגזר עונש מאסר בפועל למשך 24 חודשים, בניכוי ימי מעצרו; 12 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של שלוש שנים, שלא יעבור כל עבירה מסוג פשע בה הורשע; 8 חודשי מאסר על תנאי לתקופה של שלוש שנים, שלא יעבור כל עבירה מסוג עוון בה הורשע; חילוט בשווי עבירה בסך 150,000 ₪ לטובת אוצר המדינה, אשר ישולם במזומן על ידי הנאשם עד ליום 18.10.2018; קנס בסך 100,000 ₪ שישולם מתוך הכספים התפוסים במשטרה. כן הוסכם כי העבירות בהן הורשע הנאשם הן עבירות שיש עמן קלון.

הסדר הטיעון כולל הסכמה לפיה הנאשם ישלם שומה בהליך אזרחי בסך 100,000 ₪ בגין אי דיווח על תקבולי השוחד. תשלום זה כולל גמר שומות עם מס הכנסה ומע"מ.

כתב האישום

4. על פי עובדות כתב האישום, נאשם 1 הנו נבחר ציבור, המכהן בתפקיד ראש המועצה האזורית מטה יהודה ("להלן: המועצה") החל מחודש ינואר 2009.

נאשם 2 הנו אחיו של נאשם 1, והחל משנת 2012 היה חבר הוועד הממונה באגודת "תדמיר".

כתב האישום, כולל שני אישומים שעניינם לקיחת שוחד - האחד המכונה "פרשת מגנזי", לגבי נאשם 1 בלבד, והשני המכונה "פרשת תדמיר", לגבי שני הנאשמים. האישום השלישי עניינו מרמה והפרת אמונים, בעניינו של נאשם 1 בלבד, והאישום הרביעי נוגע לשיבוש מהלכי משפט והפרת הוראה חוקית לאחר תחילת החקירה, בעניינם של שני הנאשמים.

5. פרשת "מגנזי" - לגבי נאשם 1:

סמוך לאחר מינויו של נאשם 1 לראשות המועצה, החליטה המועצה בראשותו של נאשם 1, לייעל את דרך התקשרות המועצה עם קבלנים ונותני שירות בתחום הבינוי, הפיתוח, האחזקה והתשתיות, כך שהתקשרות זו תיעשה בהסכם מסגרת בהיקף רחב, למשך תקופה ארוכה.

באוקטובר 2010 פורסם מכרז לאחזקה וביצוע עבודות אחזקה, תשתית ופיקוח ברחבי המועצה, וזכתה בו חברת "מגנזי תשתיות".

בדצמבר 2010 פורסם מכרז נוסף, לביצוע עבודות שיפוצי קיץ, בדק, בינוי מוסדות ציבור ברחבי המועצה, וזכתה בו חברת "דניה סיבוס".

בינואר 2013 ביקשה "דניה סיבוס" מהמועצה לאשר את "מגנזי תשתיות" כחברה שתשמש כקבלן משנה, ובקשתה אושרה.

בין השנים 2010-2015 ביצעה חברת "מגנזי תשתיות" את מרבית עבודות הבינוי והתשתיות בתחומי המועצה, מתוקף זכייתה במכרז הראשון והיותה קבלן משנה במכרז השני. תמורת העבודות קיבלה מהמועצה כ- 180,000,000 ₪.

במחצית השנייה של שנת 2013, פנתה מגנזי תשתיות לגזבר המועצה, בבקשה לקבל תוספת התייקריות בהתאם להצמדה למדד הסלילה, זאת בניגוד למנגנון ההתייקריות לפיו יש להצמיד את המחיר למדד הנמוך, שהיה מדד הבנייה באותה עת. מגנזי איימה להפסיק בניית בתי ספר וגנים אם פנייתה לא תענה בחיוב. גזבר המועצה סירב לדרישת מגנזי, אך המועצה שילמה תוספת התייקריות בסך ₪ 6,767,138 בעקבות שיחתו של נאשם 1 בעניין עם עובדי המועצה, וזאת בשל חששו של הנאשם כי הבנייה לא תסתיים עובר לשנת הלימודים.

פעמיים, האחת בחודש אוגוסט 2015 והשנייה בחודש ספטמבר 2015, העביר מגנזי לנאשם 1 כספי שוחד, בסך 100,000 ₪ בכל אחת מהפעמים, וזאת בעד מתן יחס מועדף למגנזי בפעולות הקשורות במילוי תפקידו של נאשם 1 כראש המועצה.

6. פרשת "תדמיר" - לגבי שני הנאשמים:

אגודת "תדמיר מכון תערוכות" היא אגודה חקלאית שיתופית בע"מ, הנמצאת בתחום השיפוט של המועצה (להלן: "אגודת תדמיר").

על חלק מהמקרקעין שבבעלות האגודה, בנוי המפעל החקלאי "תדמיר" (להלן: "המפעל").

אהרן ארצי, שהנו יו"ר קבוצת תדמיר ניהול והפעלה (2006) בע"מ (להלן: "קבוצת תדמיר"), שכר את המפעל בספטמבר 2006 למשך 15 שנה. במסגרת ההסכם, ניתנה לאגודת תדמיר אופציה למכור את המפעל לקבוצת תדמיר בסכום של 38,000,000 ₪. המועד האחרון למימוש האופציה נקבע לינואר 2013.

במהלך שנת 2012, במסגרת ישיבות הוועד הממונה, הביע נאשם 2 תמיכה במימוש האופציה, שכן ראה במכירת המפעל הזדמנות כלכלית המיטיבה עם הישובים.

במהלך פגישה שהתקיימה בסוף שנת 2012, אמר ארצי כי הוא מבקש לבחון אפשרות ש"קבוצת תדמיר" תרכוש את המפעל. נאשם 2 ציין את החשיבות שבהמשך הפעלת המפעל במיקומו הנוכחי.

בהמשך למתואר לעיל, במהלך שנת 2014, התקיימה פגישה בין נאשם 2, ארצי, ומקסים כהן, שאף הוא חבר הוועד הממונה באגודת תדמיר. במהלך הפגישה אמרו נאשם 2 ומקסים לארצי כי יקדמו את מכירת המפעל לארצי, בתמורה לתשלום שוחד להם ולנאשם 1. קיומה של הפגישה ותוכנה היו על דעתו והסכמתו של נאשם 1. ארצי הסכים לכך.

במהלך התקופה שלאחר בקשת השוחד, פעלו הנאשמים ומקסים על מנת לקדם את המכירה לארצי בדרכים שונות, וביניהן שיחות שכנוע עם חברי האסיפה השונים כדי להבטיח את תמיכתם במהלך המכירה.

בהמשך לאמור, לקחו הנאשמים ומקסים מארצי שוחד בסך כולל של 450,000 ₪, בשלוש הזדמנויות. כספי השוחד חולקו בין הנאשמים ומקסים באופן שווה, כך שחלקו של כל אחד עמד על 150,000 ₪.

7. מרמה והפרת אמונים - לגבי נאשם 1:

ב' - עובדת מועצה במועדים הרלוונטיים לאישום זה.

עובר לאירועים המתוארים באישום זה, הייתה בין נאשם 1 לבין ב' מערכת יחסים קרובה וחברית ארוכת שנים.

במועדים הרלוונטיים לאישום זה התקיימו יחסי עובד מעביד בין ב' לבין נאשם 1, וב' הייתה נתונה למרותו של נאשם 1. לנאשם 1 הייתה יכולת השפעה על קידומה ותנאי עבודתה של ב'.

בין השנים 2010-2014, חרף יחסי העבודה בניהם וחרף העובדה כי ב' הייתה נתונה למרותו וסמכותו של נאשם 1, קיים נאשם 1 קשר אינטימי קרוב עם ב' במספר הזדמנויות.

במעשים אלה ביצע נאשם 1 מעשה הפרת אמונים שיש בו כדי לפגוע בציבור.

8. שיבוש מהלכי משפט והפרת הוראה חוקית - לגבי שני הנאשמים:

במהלך שנת 2015 התנהלה חקירה סמויה רחבת היקף של היחידה הארצית לחקירות הונאה, בעקבות חשדות לביצוע עבירות במועצה האזורית מטה יהודה על ידי הנאשמים וגורמים נוספים.

בטרם הפכה הפרשה לגלויה, חשד נאשם 1 כי מתקיימת חקירה נגדו, והורה לא', עובדת המועצה, כי אם תקרא למסור גרסה במשטרה במסגרת החקירה, עליה להימנע מלמסור פרטים אודותיו - כל זאת בכוונה להכשיל הליך שיפוטי.

הפרשה הפכה לגלויה ביום 21.12.2015, והנאשמים וחשודים אחרים נעצרו.

נאשם 1 שוחרר בתנאים מגבילים ביום 14.1.2016, ונאשם 2 שוחרר בתנאים מגבילים ביום 8.1.2016. התנאים המגבילים בעניינם של הנאשמים, כללו איסור יצירת קשר עם מי מהמעורבים בענייני החקירה.

במהלך הדיונים בבית המשפט, בעניין הארכת התנאים המגבילים, גובשה הסכמה בין המאשימה לבין נאשם 1 בדבר רשימה של עובדי מועצה המעורבים בפרשה, איתם נאסר על נאשם 1 ליצור קשר.

בסוף חודש ינואר 2016, זמן קצר לאחר שנאשם 1 שוחרר ממעצרו, נפגש נאשם 1 עם אברהם דקל ושוחח איתו אודות אחרים המעורבים בחקירה, בניגוד להחלטת בית המשפט.

בתחילת שנת 2016, במהלך אסיפת מליאת המועצה, פנה נאשם 2 אל משה אוחיון, שמסר הודעות במשטרה בעניינם של הנאשמים, ואמר לו "... אנחנו מקווים שלא נתאכזב מהעדויות שמסרת במשטרה...", זאת בניגוד להחלטת בית המשפט האוסרת על יציאת קשר עם גורמים המעורבים בפרשה בנוגע לחקירה ובהם אוחיון.

בתחילת שנת 2018, בסוף ישיבת מליאה במועצה, ניגש נאשם 2 לאוחיון, בניגוד לאיסור בעניין זה, ואמר לו "קראנו את העדויות שמסרת במשטרה... יצאת גבר..."

במהלך חודש דצמבר 2017, בסוף ישיבת מליאת המועצה, ניגש נאשם 2 ליואל ינון, מבקר הפנים במועצה, חיבק אותו ואמר לו "יצאת גבר שבגברים...", זאת בניגוד לאיסור על יצירת קשר בעניין זה.

ראיות לעונש

9. ב"כ נאשם 1 הגיש מכתבים, בהם מתייחסים הכותבים לאופיו ולפעילותו של נאשם 1:

מכתב של גב' דגנית אלטמן, מהישוב נחושה, שלדבריה מכירה את הנאשם מזה שנים רבות, בין היתר במסגרת היותה חברת הוועד המוניציפלי בנחושה; מכתב של מר שלום שמחון, המכיר, לדבריו, את הנאשם למעלה משלושים שנה, במסגרת תפקידו בתנועת המושבים; מכתב של גב' יפעת ארמוזה, המכירה את הנאשם כעשר שנים, במסגרת תפקידה ביישוב נווה אילן, ובין היתר בתפקיד יו"ר היישוב; מכתב של מר מאיר צור, מנכ"ל תנועת המושבים ויו"ר התאחדות חקלאי ישראל, המכיר, לדבריו, את הנאשם מאז פעילותו באזור ובתנועת המושבים; מכתב של מר זיו שורץ, יו"ר עמותת "מטה יהודה אוהבת חיות"; מכתב של מר שאול נהרי, חבר מילאת המועצה במושב אורה; מכתב של מר איתן בן דוד, המכיר את הנאשם מתחילת שנות ה-90, במסגרת פעילות ציבורית בחסות תנועת המושבים; מכתב של מר יורם שמעון, ראש המועצה המקומית מבשרת ציון, המעיד על שיתוף הפעולה בין הרשויות; מכתב של מר בני אלירז, סגן ראש המועצה מטה יהודה; מכתב מפרופ' אמיר אלעמי, תושב רמת רזיאל, המכיר את הנאשם מזה כעשר שנים, בהיותו נציג המושב במליאת המועצה האזורית; מכתב של מר רם בראל, חבר מושב "שורש" ויו"ר המגזר השיתופי; מכתב של גב' ג'ואל נהרי ממושב אורה, המכירה את הנאשם מזה כעשרים שנה; מכתב של הרב שמעון אבוחצירא; מכתב של עו"ד רומי קנבל, שלדבריה הנאשם הוא לה חבר ורע במשך שנים רבות, חבר לעשייה חברתית; מכתבו של הרב יצחק דוד גרוסמן;

המכתבים, המרשימים בתוכנם, מתייחסים לפעילות הרבה של הנאשם, לקידום פרויקטים על ידו בתחום החינוך ובקידום היישובים באזור, לתרומתו של הנאשם למרקם החיים הציבוריים באזור, לתרומתו לתנועת המושבים ולקהילה, לעזרה שהושיט לתושבים ובהם ילדים נזקקים, ולהיותו אדם מוכשר וראש מועצה מצליח.

טיעוני ב"כ הצדדים לעונש

10. ב"כ המאשימה התייחסה בטיעוניה להסדר הטיעון, שנעשה תוך מעורבות של פרקליט המדינה ובאישורו, ולמורכבותו של ההסדר - הן בשל כך שהוא כולל הסכמה נרחבת, הן במישור הפלילי והן במישור האזרחי; והן בשל כך שהוגש יחד עם כתב האישום, שגובש לאחר מו"מ בין הצדדים.

כן התייחסה להליכים שקדמו לכתב האישום המתוקן, ובין היתר לכך שהחקירה הייתה, לדבריה, ארוכה ומסועפת, למספר הרב של הנחקרים בפרשה ולחומר החקירה שהוא, לדבריה "עצום ואדיר מימדים... היקף יוצא דופן". לדברי ב"כ המאשימה, הנאשמים הוחזקו במעצר, לאחר שחקירה סמויה שהתנהלה, הפכה לחקירה גלויה, ולאחר מכן שוחררו בתנאים מגבילים. בנוסף, בהסכמת הצדדים הורחק נאשם 1 מהמועצה ונאסר עליו לעסוק בתפקידו כראש מועצה.

לגבי העבירות, ציינה ב"כ המאשימה, כי המרכזית שבהן היא עבירת השוחד, הנמצאת בראש פירמידת עבירות השחיתות השלטונית. לדברי ב"כ המאשימה, הפסיקה הדגישה שוב ושוב, כי מדובר בנגע חברתי מסוכן, החותר תחת טובת הציבור ותחת שוויון הזדמנויות. עבירת השוחד סותרת, לדבריה, את חובת הנאמנות של נבחר הציבור ומשרתיו לציבור עצמו, והיא פוגעת בלכידות החברתית ובאיכות החיים. לדברי ב"כ המאשימה, הציבור זקוק למשרתי ציבור שלא דבק בהם רב. כן הפנתה למקורות המשפט העברי בעניין זה.

עוד ציינה ב"כ המאשימה, כי נאשם 1 הוא ראש המועצה האזורית הגדולה בישראל, נבחר ציבור המכהן בתפקידו מאז שנת 2009, אשר מעל באמון בוחריו; וכי לקיחת השוחד על ידו ועל ידי נאשם 2, גרמה נזק לניהול התקין של הרשות ולאמון שהציבור הרחב רוכש לו.

לגבי נסיבות ביצוע עבירת השוחד, התייחסה, כאמור, למעמדו של נאשם 1; ליכולת ההשפעה שלו במסגרת תפקידו, ולשימוש לרעה שעשה הנאשם בכוחו כראש מועצה; להיקף תקבולי השוחד - ₪ 100,000 באישום הראשון ו- ₪ 450,000, שהתחלקו בין נאשם 1, נאשם 2 ואדם נוסף באישום השני;

לגבי העבירה של שיבוש מהלכי משפט והפרת הוראה חוקית, באישום הרביעי, התייחסה לעזות המצח של הנאשמים, שפנו לעדים לאחר שהללו מסרו גרסתם במשטרה; ולשימוש לרעה שעשה נאשם 1 בכוחו כלפי עובדת המועצה, כמפורט באישום השלישי.

ב"כ המאשימה התייחסה בטיעוניה, למספר נתונים שיש בהם, לדבריה, כדי להצדיק קבלת הסדר הטיעון: הודאתו של הנאשם, והעיתוי של הודאה זו, עוד בטרם החל ההליך הפלילי; כנות ההודאה והמשמעות הציבורית שיש להודאה מסוג זה, של ראש רשות מכהן, המקבל אחריות ציבורית, מכה על חטא, ומסכים לענישה של מאסר משמעותי מאחורי סורג ובריא, תוך הטלת קלון; פרישתו של נאשם 1 מהחיים הציבוריים; וגם לגבי נאשם 2 - ההודאה בשלב מוקדם, עם הגשת כתב האישום. בנוסף התייחסה לחשיבות שבמידות הענישה, כאשר המעשים נמצאים עדיין בתודעה הציבורית; ולכך שענישה כזו משמעותית יותר ומרתיעה יותר. בנוסף התייחסה להיקפו הנרחב מאוד של התיק ולקשיים ראייתיים אשר הובילו לצמצום החשדות ולהתמקדות באישומים הקיימים היום בכתב האישום. שיקול נוסף אליו הפנתה ב"כ המאשימה, נוגע לתנאים המגבילים בהם שהו הנאשמים תקופה ארוכה. לדבריה, נאשם 1 הורחק מתפקידו כראש מועצה, בהסכמתו, לתקופה של כשלוש שנים, דבר שאין לו תקדים בפרשות אחרות של אישי ציבור שהיו חשודים בפלילים. בתקופה זו לא קיבל הנאשם שכר. לדברי ב"כ המאשימה, יש להתחשב גם בירידה של הנאשמים מאיגרא רמה לבירא עמיקתא. נתון נוסף שיש להביא בחשבון במסגרת השיקולים, הוא הקלון הכלול בהסדר, שמשמעותו הרחקה מעשייה ציבורית לשנים רבות.

ב"כ המאשימה טענה כי עונשי המאסר המוסכמים בהסדר, ממושכים ומרתיעים, וכי מדובר בעונש הולם בנסיבות העניין ובהתחשב במכלול השיקולים כמפורט לעיל.

לגבי הבניית הענישה, טענה ב"כ המאשימה כי כאשר מדובר בהסכמה על "עונש סגור", ישנה מחלוקת בפסיקה אם נדרשת קביעת מתחם ענישה, ומכל מקום, במקרה זה מדובר בעונש הולם התואם את נורמת הענישה המקובלת.

11. ב"כ נאשם 1 טען, כי מאחר שמדובר בהליך במסגרת הסדר טיעון, שמטבע הדברים "רב בו הנסתר על הגלוי", די בכך די להצדיק קבלת ההסדר. לדבריו, לפני בית המשפט נחשפת תמונה חלקית בלבד. הנאשם מוותר על ניהול ההליך עד תומו, וההליך נחסך מבית המשפט. במקרה זה התנהל המו"מ בין הצדדים במשך חודשים ארוכים, והיו מעורבים בו בכירים ובעלי ניסיון רב, ובהם פרקליט המדינה, וניתן להניח כי כל הנתונים היו לפני מקבלי ההחלטות, כל הטענות וכן שיקולי טובת הציבור נשקלו על ידם, ויש לכבד את ההסדר "ככתבו וכלשונו".

לגבי נאשם 1 ציין כי הנאשם יליד 1961, נולד בישראל, הוריו עלו ממרוקו, יש לו שמונה אחים ואחיות, והם גדלו במושב לוזית. הנאשם סיים לימודיו בבית ספר יסודי ותיכון, שירת שירות צבאי בחיל האוויר, נפצע במהלך השירות הצבאי והוא

נושא נכות של עשרים אחוזים. לאחר השירות הצבאי עבד הנאשם כמדריך לקידום נוער, עם חבורות רחוב במושב לוזית. במשך עשור שנים עסק הנאשם "במלאכת קודש" של טיפול, טיפוח, הדרכה, סיוע ולייווי של נערים ונערות צעירים וצעירות, הוצאתם ממעגל עבריינות וממעגל של חיי בטלה, והכשיר אותם לחיים של אנשים הגונים. לדברי ב"כ הנאשם, זו הייתה פרנסתו ושאיפתו לחיים של הנאשם, הוא ראה בזה מלאכת קודש למען הקהילה. במקביל למד הנאשם לימודים אקדמאיים, סיים תואר ראשון בחינוך ותואר שני בלימודי מנהל ציבורי ולימודי דמוקרטיה, ובמקביל עסק בפעילות פוליטית במסגרת תנועת המושבים. הנאשם התחתן בשנת 1987 ומנישואיו אלה נולדו לו שני ילדים, הגדול בן 26, היה קצין בצבא וכיום הוא סטודנט למשפטים ומינהל עסקים, והקטן בן 14, נדרש לטיפול מיוחד. אשתו של הנאשם אשת חינוך. כן הוסיף פרטים בעניין משפחתו המורחבת של הנאשם.

בהמשך דרכו היה הנאשם מנהל לשכת נוער במטה יהודה, ולאחר מכן היה מזכיר המועצה. הנאשם נבחר כראש מועצה בשנת 2009, והוא מכהן בתפקיד כמעט עשור, עד שהורחק מתפקידו. הנאשם שימש דירקטור בתנועת המושבים וחבר בתנועת נוער עובד ולומד. הוא השקיע רבות במסגרת תפקידו כראש מועצה אזורית, וקידם את המועצה בתחום החינוך, התשתיות ואיכות הסביבה. לדברי ב"כ הנאשם, הנאשם היה "דומיננטי בכל הרשויות בארץ, אות מופת ודוגמא לפעילות ציבורית". לדבריו, מדובר ב"אדם עם חזון, עם מחויבות לענייני הציבור ולטובת הציבור".

כשם הנאשם קיבל אחריות בניהול המועצה, כך קיבל אחריות על מעשיו, ובשלב מאוד מוקדם הודה כי מעד והוא מקבל על עצמו כי עליו להיענש על מעשיו. ב"כ הנאשם טען כי יש לתת להודאה משקל רב בגזר הדין.

לגבי כתב האישום טען ב"כ הנאשם כי אמנם הנאשם מעד, אך נסיבות ביצוע העבירות מעמידות אותן "בתחתית" מנעד הענישה. ב"כ הנאשם טען כי בטרם הגשת כתב האישום, עמד הנאשם לפני כתב חשדות ארוך מאוד, כמות חשדות גדולה בהרבה וגם סוג העבירות חמור יותר. הנאשם מצא עצמו "על גבי עיתונים", באתרי אינטרנט, כבודו נרמס ומעמדו "דוכא עד עפר". במשך שנים עברה משפחתו חוויה קשה עד מאוד. לדברי ב"כ הנאשם "אחרי שהתרסק לחלוטין מבחינת כלכלית, השם שלו, קריירה, אנחנו בסוף מגיעים לכתב האישום שמבטא אפס מכל עשרות עמודים של אותם חשדות...". עוד התייחס לקשיים ראייתיים, שלטענת המאשימה הסדר הטיעון מבוסס עליהם, וכן לחיסכון בזמן שיפוט וליחסון הכספי בשל הודאת הנאשם. אשר לרקע לביצוע העבירות, טען ב"כ הנאשם, שאפשר שהמעשים בוצעו בשל משבר אישי וקשיים כלכליים אליהם נקלע הנאשם. לדבריו הנאשם מתייסר, הוא בוש ונכלם, והוא מבקש לסיים את ההליכים במהירות כחלק מחובו לעצמו, למשפחתו ולציבור שהאמין בו לאורך השנים.

לפיכך ביקש לאמץ את הסדר הטיעון, כפי שהוצג לבית המשפט.

12. ב"כ נאשם 2 טען כי השיקול החשוב ביותר לגבי ההסדר, הוא הקשיים הראייתיים בתיק. ההסדר מגלם קשיים אלה. לדבריו, העונש המוסכם אינו חורג ממתחם העונש ההולם.

לגבי אישום השוחד בו הואשם נאשם 2, טען כי מדובר ב"פיקציה משפטית", בשל כך שהנאשם עבר את העבירה בצוואת חדא עם אחיו נאשם 1, שהוא עובד ציבור. אלמלא מעורבותו של האח, מבחינת נאשם 2 לא הייתה כאן עבירה פלילית. לדבריו, נסיבות ביצוע העבירה אינן חמורות. עוד טען ב"כ הנאשם, כי מקסים, השותף השלישי לעבירת השוחד, היה עד מדינה ולא ישא בעונש כלשהו בגין מעשיו, ויש להתחשב גם בכך בבחינת הסדר הטיעון בעניינו של הנאשם.

לגבי נסיבותיו האישיות של הנאשם, טען כי מדובר ב"איש מבריק, איש שעשה כבוד דרך מאד משמעותית". הנאשם התייחס מאמו בגיל 8, אביו נפטר סמוך למעצרו של הנאשם - הנאשם סעד אותו ב- 20 השנים האחרונות, עד יום מותו. לדבריו, הנאשם "מבריק בכל שדרות חייו. החל מבגרות בהצטיינות מופתית, דרך שירות צבאי מעורר גאווה ביחידה מיוחדת, תארים אקדמיים, תואר שני במנהל עסקים". הנאשם הקים משפחה לתפארת. כתוצאה מהחקירה והמשפט נגרם משבר גדול במשפחה, שיש בו, מבחינת הנאשם "כישלון גדול". הנאשם החליט שלא לנהל משפט, להודות במה שעשה, מתוך "בושה גדולה", והוא מתחרט על מעשיו.

לדברי ב"כ הנאשם, הודאתו של הנאשם הביאה לחיסכון במשאבים ציבוריים, ויש בכך שיקול משמעותי מאוד לקולה. הודאתם של הנאשמים בשלב כה מוקדם, בהזדמנות הראשונה, חריגה ביותר. סיום המשפט בסמוך לביצוע העבירות יש לו משקל רב, ושמעות מבחינת ההרתעה ואמון הציבור. לדבריו, העונש המוסכם בהסדר הוא עונש ממש. שנתיים מאסר אינם עונש קל. כך גם מרכיבי הענישה האחרים, ובהם קנס משמעותי מאוד.

הנאשם מסיים עבודתו כמנכ"ל וייכנס לכלא. מדובר באדם נורמטיבי, שתרם רבות לחברה, וכניסתו לכלא איננה דבר של מה בכך.

לדברי ב"כ הנאשם, בהתחשב במכלול השיקולים, ובהם נסיבות ביצוע העבירה ונטילת אחריות והודאה מידית, העונש ראוי, הוא בתוך מתחם הענישה, ויש לכבד את ההסדר.

13. נאשם 1 הביע, בדבריו בסיום הטיעונים לעונש, חרטה וצער עמוק על כל הנסיבות בגין הגיע לבית המשפט. הנאשם ציין כי משחר נעוריו הבין שהפעילות הציבורית היא הכרח ערכי, כדי לעשות משהו למען החברה. לדבריו, הוא החל את פעילותו כמדריך חבורות רחוב, לאחר שהגיע מ"אוכלוסייה מוחלשת" וראה עוולות במשך שנים. לדברי הנאשם, עם בחירתו לראש המועצה, מצא מועצה בחובות, קהילה מפוררת, מגזרים שהוזנחו, והוא הביא את המועצה להישגים מרשימים, בעיקר בתחום החינוך. כן פיתח את נושא התירות, דאג לדור המייסדים, שלדבריו הוזנח, וניהל מאבקים סביבתיים שאיש לפניו לא הצליח בהם. לדבריו "הובלתי את מטה יהודה למקום שהאוכלוסייה הביעה את הערכתה בבחירות 2013 כשלא היה לי אז מתמודד ונבחרתי פה אחד".

הנאשם ביקש, בדבריו, סליחה ומחילה מבית המשפט ומתושבי המדינה שנתנו בו אמון. הנאשם התחייב לשלם את חובו בתקופה לא מבוטלת של מאסר, שלאחריה יתקן את הטעות שעשה. המעידה איננה פשוטה לו. לדבריו, הוא מקווה שיגיע יום שיוכל לסלוח לעצמו ושהיו ימים טובים יותר.

14. נאשם 2 אמר בסיום הטיעונים לעונש כי עשה טעות קשה, הוא מודה, מתחרט ויותר מכל מתבייש במעשיו, הנוגדים את כל הערכים עליהם חונך. הנאשם, שלא הצליח להשלים את דבריו בשל בכי, ציין כי היו סיבות שונות שהביאו אותו למקום בו הוא נמצא היום, הוא מודה ומשלם מחיר כבד על טעותו.

גזירת הדין

15. עבירות השוחד הנן מן העבירות החמורות הקשורות בעובדי ציבור שמעלו באמון הציבור.

וראו לעניין זה ע"פ 5083/08 שלמה בניזרי נ' מדינת ישראל (24.6.2009):

"עובדי הציבור מצווים לפעול בניקיון כפיים, בשוויון וללא הפלייה, כאשר לנגד עיניהם ניצב עניינו של הציבור בלבד, שהפקיד בידיהם סמכויות רבות ותקציבים נכבדים מתוך הקופה הכללית. ציווי פשוט ויסודי זה נהיר וידוע לכל, וחרף זאת אנו נתקלים פעם אחר פעם במי שמתקשים לכבוש את יצרם, כאשר בסמכויות שניתנו להם הם עושים לביתם או כדי להיטיב עם אלה שביקרום הם חפצים. זאת ועוד, לא רק שאין הם כובשים את יצרם, אלא רואים בתפקידם קרדום לחפור בו למען רווחתם האישית וקידום עניינים שבינם לבין תפקידם הציבורי אין ולא כלום. תופעה זו קשה היא, ומדינה מתוקנת אינה יכולה ואסור לה להשלים עם קיומה..."

ביחס לאלה יפים דבריו של בית המשפט בע"פ 355/88 הנ"ל, בעמ' 266:

'אנשי ציבור בדרך כלל, כאשר הם נתפסים בקלקלתם, מובאים למשפט ונדרשים לתת את הדין על מעלליהם, מוצאים עצמם פנועים, מושפלים ומבוזים. אולם אין להם אלא להלין על עצמם, שכך אונה להם, שהרי דווקא מהם מצפים, שבאישיותם, בהתנהגותם ובדרך חייהם ישמשו אות, דוגמה ומופת לאחרים. כגודל האמון הניתן בהם כן גדולה האכזבה, כאשר הם מועדים ומתדרדרים. ככל שהם ראויים לתודה ולהערכה על פעולות חיוביות שעשו למען הכלל, כך הם ראויים לגינוי ולסלידה, כאשר הם מנצלים לרעה את המעמד, את האמון, את הסמכות...'.

נוכח האמור, אימצה הפסיקה גישה עונשית מחמירה כנגד עובדי ציבור שחטאו בשחיתות, במטרה לגמול להם על כישלונם, ובעיקר כדי להרתיע את הרבים. כך לדוגמה הודגש בע"פ 150/88 לושי נ' מדינת ישראל פ"ד מב(2) 650, 660 (1988), כי

'עבירת השוחד מטבעה גורמת להשחתת מידות במינהל הציבורי. מכאן ההכרח להטיל עונשים מרתיעים על אלה החורגים מן השורה ומביאים לשיבוש דרכי מינהל תקינים. כאן גובר האינטרס הציבורי, שעליו מצווה בית המשפט לשמור...'.

16. בענייננו, נאשם 1, ראש המועצה האזורית מטה יהודה במשך שנים רבות, הורשע בשתי עבירות של קבלת שוחד, בסכומי כסף גדולים, לגבי שתי פרשיות נפרדות - האחת משנת 2014, בפרשת "תדמיר", עת הוא, יחד עם אחיו נאשם 2 ועם מקסים, קיבלו כספי שוחד בסך ₪ 450,000, אותם חילקו בין שלושתם; והשנייה בשנת 2015, בפרשת "מגנז", כאשר פעמיים, בחודש אוגוסט ובחודש ספטמבר, קיבל הנאשם כספי שוחד, בסך ₪ 100,000 כל פעם.

לכך נוספו העבירות האחרות בהן הורשע הנאשם - מרמה והפרת אמונים, בגין מעשים שבוצעו בין השנים 2010 ל-2014, ושיבוש מהלכי משפט והפרת הוראה חוקית - כאשר פעל הנאשם, יחד עם אחיו, בכוונה להכשיל הליך שיפוטי, תוך שהשניים פונים למעורבים אחרים בפרשה, בעניין החקירה המתקיימת בעניינם ובניגוד לצו בית המשפט.

עניינו של נאשם 2 חמור פחות, הן בשל כך שהורשע בעבירת שוחד אחת, וכן הורשע בשיבוש מהלכי משפט והפרת הוראה חוקית ולא הורשע במרמה והפרת אמונים; והן בשל כך שהנאשם הורשע בעבירת השוחד בקשר למעשיו עם אחיו, כאשר הוא עצמו לא היה עובד ציבור.

17. כאמור, הצדדים הגיעו להסדר הכולל הסכמה מלאה לגבי כל רכיבי הענישה.

אין ספק שאילו הורשעו הנאשמים לאחר שמיעת ראיות בתיק, היה העונש הנגזר עליהם חמור מזה שעליו הוסכם. ואולם, בענייננו, נימוקי הצדדים להסדר הטיעון, לגבי העונש המוסכם, שאף הוא, כשלעצמו, אינו קל מבחינת הנאשמים, מצדיקים הקלה בעונש: ראשית, מוסכם על הצדדים כי קיימים קשיים ראיתיים בתיק. ההסדר מגלם את הסיכוי והסיכון שלוקח על עצמו כל אחד מהצדדים, באי ניהול התיק. שנית, מדובר בתיק בהיקף נרחב ביותר. בהודאתם חסכו הנאשמים זמן וכספי ציבור. שלישית, ההודאה המידית של הנאשמים, שהביאה להגשת כתב אישום שלצדו הסדר טיעון, מעידה על הפנמה של חומרת המעשים, ועל חרטה מלאה של הנאשמים על מעשיהם, כפי שהביעו גם בדבריהם בבית המשפט. רביעית, להודאה המידית, שהביאה לסיום ההליכים עם הגשת כתב האישום, משמעות מבחינה ציבורית - בכל הנוגע לשיקולי הגמול כלפי הנאשמים, ולהרתעה כלפי אחרים. חמישית, העדר עבר פלילי לנאשמים. שישי, פעילותם של הנאשמים עד היום, ובין היתר הפעילות הציבורית של נאשם 1 במשך שנים, כמפורט בטיעוני סנגורו וכעולה מהמכתבים שהוגשו בעניינו. שישית, ההסדר כולל רכיב כלכלי, של קנס כספי וחילוט, שמשמעותו רבה כשמדובר בעבירות על רקע כלכלי, כמו גם הסדרת החובות בתחום האזרחי.

18. לכך יש להוסיף את האינטרס הציבורי שבכיבוד הסדרי טיעון.

וראו לעניין זה ע"פ 2021/17 יונה מצגר נ' מדינת ישראל (30.4.2017):

"לא בנקל ידחה בית המשפט הסדר טיעון שמובא לאישורו, וזאת נוכח קיומם של שיקולים כבדי משקל שתומכים בכך, ובראשם החשש שמא יחול כרסום במעמדם של הסדרי טיעון ובוודאות שהם נוסכים בנאשם החותם על ההסדר, וכפועל יוצא - בתכליות הרצויות שהם מגשימים... רבות נכתב על יתרונותיו של הסדר הטיעון ותפקידו הראוי, במקרים המתאימים, במסגרת האכיפה הפלילית ...

על יתרונות אלה, המיטיבים הן עם הנאשם הן עם האינטרס הציבורי, עמד בית משפט זה כבר לפני שנים רבות. הנאשם, זוכה לוודאות באשר לסעיפי הרשעתו ועונשו, וכל זאת במסגרת הליך שהוא קצר באופן יחסי. בנוסף, האינטרס הציבורי מוגשם אף הוא, שכן הסדרי טיעון מאפשרים להגדיל את האכיפה ואת ההרשעה של עבריינים בחברה; מגשימים עקרונות של יעילות, ובכך מפנים משאבים של מערכות אכיפת החוק לטובת מטרות חשובות אחרות; וחוסכים בעלויותיהן..."

19. בהתחשב במכלול הנסיבות, העונש המוסכם אינו חורג מן העונש הראוי, ויש מקום לכבד את הסדר הטיעון.

20. נוכח כל האמור לעיל, אני דנה את הנאשמים כמפורט להלן:

לגבי נאשם 1 -

- א. מאסר למשך 47 חודשים, בניכוי 28 ימי מעצר.
- ב. מאסר על תנאי של 12 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור, בתוך שלוש שנים, כל עבירה מסוג פשע בה הורשע;
- ג. מאסר על תנאי של 8 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור, בתוך שלוש שנים, כל עבירה מסוג עוון בה הורשע;
- ד. חילוט בסך 350,000 ₪ לטובת אוצר המדינה, מתוך התפוסים בתיק.
- ה. הנאשם ישלם קנס בסך 100,000 ₪. הקנס ישולם מתוך הכספים התפוסים במשטרה.
- ו. נקבע בזה כי העבירות בהן הורשע הנאשם הן עבירות שיש עמן קלון.

לגבי נאשם 2 -

- א. מאסר למשך 24 חודשים, בניכוי 23 ימי מעצר;
- ב. מאסר על תנאי של 12 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור, בתוך שלוש שנים, כל עבירה מסוג פשע בה הורשע;
- ג. מאסר על תנאי של 8 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור, בתוך שלוש שנים, כל עבירה מסוג עוון בה הורשע;
- ד. חילוט בסך 150,000 ₪ לטובת אוצר המדינה.
- ה. הנאשם ישלם קנס בסך 100,000 ₪. הקנס ישולם מתוך כספים התפוסים במשטרה.
- ו. נקבע בזה כי העבירות בהן הורשע הנאשם הן עבירות שיש עמן קלון.

21. הנאשמים יתייצבו לריצוי עונשי המאסר ביום 25.11.18, עד לשעה 08:30, בבית מעצר ניצן, אלא אם יתואם עם שב"ס קודם לכן מקום אחר להתייצבות.

התנאים המגבילים בעניינו של נאשם 1, יעמדו בעינם עד לתחילת ריצוי עונש המאסר.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות בתי הסוהר.

ניתן היום, יב' חשוון תשע"ט, 21 אוקטובר 2018, במעמד הצדדים.

**רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת**